

Regeringens proposition

1983/84:189

om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt, m.m.;

beslutad den 29 mars 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i mervärdeskattelagen. Dessa berör bl.a. beskattningen av tjänster på skattefria tidskrifter och beskattningen av tjänster som innefattar kalkning och andra vattenvårdande åtgärder i sjöar och vattendrag. Vidare föreslås att en motsvarighet till taxeringslagens taxeringsbesök införs i mervärdeskattelagen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1984.

1 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt;¹**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1968:430) om mervärdeskatt¹

dels att 2, 11, 18, 49, 56, 62, 63, 69 och 76 a §§ samt anvisningarna till 10, 16 och 17 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 26 a §, av nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*2§²

Skattskyldig är den som inom landet i yrkesmässig verksamhet omsätter

1) skattepliktig vara eller tjänst,

2) vara som anges i 8 § 1-5, tjänst som anges i 10 § första stycket och avser vara som nu nämnts eller tjänst som anges i 11 § 3, 4 eller 10.

2) vara som anges i 8 § 1-5, tjänst som anges i 10 § första stycket och avser vara som nu nämnts eller tjänst som anges i 11 § 1, 3, 4 eller 10.

Skattskyldig är vidare den som i yrkesmässig verksamhet omsätter sådan vara eller tjänst som anges i första stycket genom export.

Regeringen kan efter ansökan förordna om skattskyldighet tills vidare för omsättning av annan tjänst än sådan som anges i 10 § första stycket eller 11 §.

Länsstyrelsen kan efter ansökan av fastighetsägare besluta att denne tills vidare skall vara skattskyldig för uthyrning helt eller delvis av sådan byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet enligt denna lag för användning i verksamhet som medför skattskyldighet. Vad nu har sagts tillämpas även i fråga om upplåtelse av bostadsrätt.

När särskilda skäl föreligger, kan länsstyrelsen besluta att den som påbörjat verksamhet tills vidare skall vara skattskyldig redan innan skattskyldighet enligt första eller andra stycket föreligger.

Om skatt vid införsel föreskrives i 58 och 59 §§.

(Se vidare anvisningarna.)

11§³

Från skatteplikt undantas

1) tjänst som tillhandahålls av ett tryckeri med avseende på ett av tryckeriet framställt tryckalster av sådant slag som anges i 8 § 6,

2) postbefordran av annat än postpaket och gruppkursband samt resgodsbefordran,

3) transport i samband med renhållning; omhändertagande och förstöring av vara,

4) bärgning av fartyg eller luftfartyg som är undantaget från skatteplikt

¹Lagen omtryckt 1979:304.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:885.

²Senaste lydelse 1979:1190.

³Senaste lydelse 1979:1190.

Förutvarande punkten 1 upphävd genom 1979:1190.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

enligt 8 § 1 och transport i anslutning till sådan bärgning,

5) införing eller ackvisition av annons i tryckalster av sådant slag som anges i 8 § 6,

6) visning av kinematografisk film,

7) obligatorisk kontrollbesiktning av fordon och obligatorisk besiktning av kilometerräknarapparat hos Aktiebolaget Svensk bilprovning,

8) tjänst som tillhandahålles av veterinär,

9) kontroll eller analys av prov som tagits som ett led i läkarundersökning eller sjukvård,

10) tjänst enligt 10 § 1 som avser skötsel genom samebys försorg av renar.

(Se vidare anvisningarna.)

18§⁴

Avdragsrätt föreligger icke för ingående skatt som belöper på

1) stadigvarande bostad,

2) anskaffning av personbil eller motorcykel för annan verksamhet än sådan som avser yrkesmässig återförsäljning eller uthyrning,

3) utgifter för spritdrycker och vin för vilka avdrag vid inkomsttaxeringen inte medges enligt punkt 1 av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen (1928:370).

Avdragsrätt föreligger ej för ingående skatt som belöper på hyra av personbil eller motorcykel för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning i det fall fordonet endast i ringa omfattning används i verksamhet som medför skattskyldighet.

Medför verksamhet endast delvis skattskyldighet, får ingående skatt vilken hänför sig till förvärv eller införsel som till mer än 95 procent avser den del av verksamheten som medför skattskyldighet avdragas utan uppdelning efter skälig grund. Föreligger skattskyldighet för mer än 95 procent av omsättningen, får ingående skatt som ej överstiger 1 000 kronor för visst förvärv eller viss införsel avdragas utan uppdelning efter skälig grund.

Avdragsrätt föreligger inte för ingående skatt enligt 17 § *femte* stycket vid förvärv av en vara som helt eller till väsentlig del består av guld, silver eller platina, om varans inköpspris understiger 175 procent av metallvärdet på inköpsdagen av det guld, silver eller platina som ingår i varan. Detsamma gäller i fråga om skrot, avfall eller annan liknande vara, som innehåller guld, silver eller platina.

Avdragsrätt föreligger inte för ingående skatt enligt 17 § *sjätte* stycket vid förvärv av en vara som helt eller till väsentlig del består av guld, silver eller platina, om varans inköpspris understiger 175 procent av metallvärdet på inköpsdagen av det guld, silver eller platina som ingår i varan. Detsamma gäller i fråga om skrot, avfall eller annan liknande vara, som innehåller guld, silver eller platina.

Regeringen kan förordna om undantag från avdragsrätt för ingående skatt som belöper på utförsel för vilken skatt skall erläggas enligt förordnande som avses i 1 §.

26 a §

Om den som granskar en registreringsanmälan eller en deklaration

⁴Senaste lydelse 1982:449.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

finner att lämnade uppgifter bör kontrolleras genom avstämning mot räkenskaper, anteckningar eller andra handlingar får han efter överenskommelse med uppgiftslämnaren göra en sådan avstämning vid besök hos denne eller annars vid personligt sammanträffande. Överenskommelse får även träffas om besiktning av lokaler, inventarier, lager eller annat som är av betydelse för skattekontrollen.

49§⁵

Överstiger ingående avdragsgill skatt enligt deklaration den utgående skatten, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet i den mån kvittning icke skett enligt 17 § sjunde stycket.

Överstiger ingående avdragsgill skatt enligt deklaration den utgående skatten, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet i den mån kvittning icke skett enligt 17 § åttonde stycket.

Överstiger skatt som skattskyldig betalat för viss redovisningsperiod skatt som fastställts eller anses fastställd, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet.

Den som i annat fall får nedsättning i eller befrielse från skatt som avkrävt honom, återfår av länsstyrelsen vad han betalat för mycket.

Står den skattskyldige i skuld för mervärdeskatt, har han vid återbetalning enligt första, andra eller tredje stycket rätt att återfå bara vad som överstiger skulden och avgifter som belöper på denna. Vad som har sagts nu gäller också när den skattskyldige befinns ha till betalning förfallen skuld som avser

1. skatt enligt uppbördslagen (1953:272),
2. arbetsgivaravgift enligt lagen (1981:691) om socialavgifter eller,
3. avgift enligt lagen (1982:423) om allmän löneavgift.

Fordran på överskjutande ingående skatt får ej särskilt överlätas eller utmätas.

I övrigt gäller uppbördslagens bestämmelser om restitution av skatt i tillämpliga delar beträffande återbetalning av mervärdeskatt.

56§

Bestämmelserna i 103 och 104 §§ taxeringslagen om besvär i särskild ordning samt i 105 § 1 mom. första stycket, 106-108 och 113 §§ samma lag om besvär gäller i tillämpliga delar i fråga om mål eller ärenden rörande mervärdeskatt.

Bestämmelserna i 103 och 104 §§ taxeringslagen (1956:623) om besvär i särskild ordning samt i 105 § 1 mom. första stycket, 105 § 2 mom., 106-108 och 113 §§ samma lag om besvär gäller i tillämpliga delar i fråga om mål eller ärenden rörande mervärdeskatt.

62§

Riksskatteverket kan för att tillgoda det syfte som anges i 61 §

Riksskatteverket kan för att tillgoda det syfte som anges i 61 §

⁵Senaste lydelse 1983:76.

Nuvarande lydelse

meddela bindande förklaring huruvida vara, *varugrupp*, *byggnad* eller tjänst är skattepliktig enligt denna lag. Även i annan fråga kan verket meddela bindande förklaring som rör tillämpningen av denna lag.

Talan får ej föras mot beslut om bindande förklaring.

Föreslagen lydelse

meddela bindande förklaring huruvida vara eller tjänst är skattepliktig enligt denna lag. Även i annan fråga kan verket meddela bindande förklaring som rör tillämpningen av denna lag.

63§

Riksskatteverket kan på ansökan av den som bedriver eller ämnar bedriva verksamhet som medför skyldighet att erlagga mervärdeskatt meddela förhandsbesked i fråga som avser sökandens skattskyldighet. Förhandsbesked får meddelas om det finns vara av vikt med hänsyn till sökandens intresse eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.

Förhandsbesked sökes skriftligt hos riksskatteverket före ingången av den första redovisningsperiod som beröres av den fråga förhandsbeskedet gäller.

I övrigt gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 2 § andra stycket, 3–8 samt 11 och 12 §§ *förordningen den 1 juni 1951 (nr 442)* om förhandsbesked i taxeringsfrågor.

I övrigt gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 2 § andra stycket, 3–8 samt 11 och 12 §§ *lagen (1951:442)* om förhandsbesked i taxeringsfrågor.

69§

I fråga om vite enligt denna lag gäller 123 och 124 §§ taxeringslagen (1956:623) i tillämpliga delar. Har vite förelagts också med stöd av bestämmelse i taxeringslagen prövas fråga om uttagande av vitet av den länsrätt som är behörig enligt nämnda lag.

Efter anmälan av länsstyrelsen förordnar länsrätten om uttagande av vite. I övrigt gäller 123 och 124 §§ taxeringslagen (1956:623) om vite i tillämpliga delar. Har vite förelagts också med stöd av bestämmelse i taxeringslagen prövas fråga om uttagande av vitet av den länsrätt som är behörig enligt nämnda lag.

76 a §

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan medge återbetalning av mervärdeskatt som hänför sig till vara, *byggnad* eller tjänst som förvärfvas av utländsk beskickning eller diplomatisk personal vid sådan beskickning eller av lönat konsulat eller lönad konsul eller av internationell organisation eller personer knutna därtill.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan medge återbetalning av mervärdeskatt som hänför sig till vara eller tjänst som förvärfvas av utländsk beskickning eller diplomatisk personal vid sådan beskickning eller av lönat konsulat eller lönad konsul eller av internationell organisation eller personer knutna därtill.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 10 §⁶

Skatteplikt föreligger icke för lagring av vara åt annan än skattskyldig eller för tvätt av utrustning till icke skattepliktigt fartyg eller luftfartyg. Tjänst under 1 som avser sådan krigsmateriel, som anges i 8 § under 2 och som äges av staten, är skattefri.

Med tillverkning på beställning avses förfärdigande av vara av material som huvudsakligen tillhandahålls av beställaren. Till skattepliktig tjänst enligt 1 räknas även inseminering och betäckning av djur.

Som skattepliktig uthyrning anses icke tillhandahållande av mätare, apparat eller dylikt vid abonnemang på gas, vatten, värme, elektrisk kraft, toaletjänst eller liknande.

Med servering förstås tillhandahållandet av mat, dryck eller annan serveringsvara för förtäring på stället inom därför iordningställd lokal eller plats.

Förmedling under 1 är skattepliktig endast när den sker av den som är handelsagent enligt lagen (1914:45) om kommission, handelsagentur och handelsresande.

Som skattepliktig anses icke rengöring av möbler och annan lös egendom i samband med rengöring av bostäder och andra lokaler.

Med omhändertagande och förstöring avses även omhändertagande av sopor och avfall samt rening av avloppsvatten.

Till skattepliktig tjänst under 5 hänföres även tjänst som avser inredning av byggnad eller anläggning.

Tjänst som innebär bärgning räknas som transporttjänst.

Med annonsering avses ackvisition och utformning av annons samt införande av annons, dvs. upplåtelse av annonsutrymme i tidning eller annan publikation eller i s.k. ljustidning.

Till skattepliktig tjänst under 2 hänföres även sådan tjänst som utförs i hav, sjö eller annat vattendrag för förbättring av vattnet.

till 16 §⁷

Faktura, avräkningsnota eller motsvarande handling skall utöver beskattningsvärde och skattebelopp innehålla uppgift om utställarens och mottagarens namn och adress eller annan för identifieringen godtagbar angivelse, transaktionens art samt platsen för varans mottagande. I en sådan handling skall också anges registreringsnumret för den som är redovisningsskyldig för omsättningen. Länsstyrelsen får, när det finns särskilda skäl, medge att uppgift om registreringsnumret utelämnas i en

Faktura, avräkningsnota eller motsvarande handling skall utöver beskattningsvärde och skattebelopp innehålla uppgift om utställarens och mottagarens namn och adress eller annan för identifieringen godtagbar angivelse, transaktionens art samt platsen för varans mottagande. I en sådan handling skall också anges registreringsnumret för den som är redovisningsskyldig för omsättningen. Länsstyrelsen får, när det finns särskilda skäl, medge att uppgift om registreringsnumret utelämnas i en

⁶Senaste lydelse 1981:1276.

⁷Senaste lydelse 1982:449.

Nuvarande lydelse

avräkningsnota som upprättas av köparen. Vid förvärv som avses i 17 § *femte* stycket skall handlingen innehålla uppgift om säljarens personnummer eller organisationsnummer eller, om sådant nummer saknas, en likvärdig uppgift.

Avdrag för ingående skatt skall styrkas av skattedebitering på inköpsfaktura, avräkningsnota eller motsvarande handling. Detta gäller dock inte om säljaren enligt 16 § tredje stycket är undantagen från skyldighet att på sådan handling ange skattens belopp och inte heller vid inköp från detaljhandeln, om vederlaget understiger 200 kronor. Rätt till avdrag för ingående skatt som anges i 17 § *femte* stycket föreligger endast om köpehandlingens innehåller sådan uppgift som avses i anvisningarna till 16 § sista meningen.

Avdragsrätten för ingående skatt på driftkostnader för personbil eller motorcykel som utgör inventarium i skattskyldigs verksamhet eller som förhyrs för bruk i sådan verksamhet omfattar alla sådana kostnader oavsett om fordonet helt eller endast delvis används i verksamheten. Används personbil eller motorcykel, som har förhyrts för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning, i mer än ringa omfattning i verksamhet som medför skattskyldighet föreligger avdragsrätt för 50 procent av den ingående skatt som belöper på hyran. Avser ingående skatt i annat fall endast delvis sådant förvärv som omfattas av avdragsrätten eller endast delvis verksamhet som medför skattskyldighet eller verksamhet som endast delvis medför skattskyldighet, skall beloppet av den avdragsgilla ingående skatten bestämmas genom uppdelning efter skälig grund när annat ej följer av 18 § tredje stycket.

Kan det styrkas att vid leverans av vara till skattskyldig här i landet skatt erlagts för utländsk ej skattskyldig leverantörs räkning vid varans införsel, föreligger avdragsrätt för köparen med belopp motsvarande den av tullmyndigheten uttagna skatten, om avdragsrätt föreläggat om köparen själv erlagt skatten.

Avdragsrätten för ingående skatt på jordbruksarrende omfattar hela skatten, även om i arrendet ingår värdet av bostad.

Finansieringsföretag äger rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till värdet av vara som enligt köpeavtal återtagits av företaget när det kan visas att köparen helt saknat rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till dennes förvärv av varan.

Föreslagen lydelse

avräkningsnota som upprättas av köparen. Vid förvärv som avses i 17 § *sjätte* stycket skall handlingen innehålla uppgift om säljarens personnummer eller organisationsnummer eller, om sådant nummer saknas, en likvärdig uppgift.

till 17 §⁸

Avdrag för ingående skatt skall styrkas av skattedebitering på inköpsfaktura, avräkningsnota eller motsvarande handling. Detta gäller dock inte om säljaren enligt 16 § tredje stycket är undantagen från skyldighet att på sådan handling ange skattens belopp och inte heller vid inköp från detaljhandeln, om vederlaget understiger 200 kronor. Rätt till avdrag för ingående skatt som anges i 17 § *sjätte* stycket föreligger endast om köpehandlingens innehåller sådan uppgift som avses i anvisningarna till 16 § sista meningen.

⁸Senaste lydelse 1983:1052.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Skattskyldigs avdragsrätt omfattar även ingående skatt som hänför sig till avhjälpande av skada som han vållat i sin verksamhet.

Förvärv eller införsel för verksamhet föreligger även när skattskyldigs kostnad härför bestrides av skadevållande eller försäkringsgivare.

Har fastighetsägare inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket utförts ny-, till- eller ombyggnad av fastighet medgivits skattskyldighet för uthyrning eller upplåtelse av fastigheten eller del därav enligt 2 § fjärde stycket får han vid redovisningen av skatt avdraga ingående skatt som hänför sig till byggnadsarbetena till den del de avser lokaler, som upplåts för verksamhet som medför skattskyldighet enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

2 Förslag till**Lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343);**

Härigenom föreskrivs att 7 § skatteregisterlagen (1980:343)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7§**

För fysisk och juridisk person får, utöver de uppgifter som anges i 5 och 6 §§, det centrala skatteregistret innehålla följande uppgifter.

1. Sådana uppgifter om ägarförhållandena i fåmansföretag som avses i 25 § 8) taxeringslagen (1956:623).

2. Uppgifter angående avslutad revision, verkställt taxeringsbesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen. För varje sådan åtgärd får anges tid, art, beskattningsperiod, skatteslag, myndighets beslut om beloppsmässiga ändringar av skatt eller underlag för skatt med anledning av åtgärden samt uppgift huruvida bokföringsskyldighet har fullgjorts.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och lagen (1968:430) om mervärdeskatt samt uppgifter om redovisning, inbetal-

2. Uppgifter angående avslutad revision, verkställt taxerings- eller mervärdeskattebesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen eller 26 a § lagen (1968:430) om mervärdeskatt. För varje sådan åtgärd får anges tid, art, beskattningsperiod, skatteslag, myndighets beslut om beloppsmässiga ändringar av skatt eller underlag för skatt med anledning av åtgärden samt uppgift huruvida bokföringsskyldighet har fullgjorts.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och lagen om mervärdeskatt samt uppgifter om redovisning, inbetalning och

¹Lagen omtryckt 1983:143.
Senaste lydelse 1983:449.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ning och återbetalning av sådana återbetalning av sådana skatter.
skatter.

4. Uppgift om maskinellt framställt förslag till sådant beslut som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd.

5. Uppgift om beslut om anstånd med avgivande av deklaration och med betalning av skatt, dock ej skälen för besluten, samt uppgift om att laga förfall föreligger för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet.

6. Administrativa och tekniska uppgifter som behövs för beskattningen.

7. Uppgifter som skall lämnas i självdeklaration i sammanställningarna för statlig och kommunal inkomstskatt samt i förmögenhetsredovisningen om skattepliktig förmögenhet.

8. Uppgift om beslut om beskattning, dock ej skälen för beslutet, samt uppgift om utmätning enligt 68 § 6 mom. uppbördslagen.

9. Uppgift om att fordran mot personen registrerats hos kronofogdemyndighet, uppgift om indrivningsresultat, uppgift om beslut om ackord, likvidation eller konkurs samt uppgift om betalningsinställelse.

10. Uppgift om antal anställda och de anställdas personnummer.

11. Uppgift om telefonnummer samt särskild adress för skattsedelsförsändelse.

12. Uppgift från kontrolluppgift enligt 37 § 1-3, 3 b-3 f och 4 taxeringslagen.

13. Uppgift om beteckning, taxeringsvärde, delvärde och beskattningsnatur för fastighet som ägs eller innehas av personen, andelens storlek om fastigheten har flera ägare samt sådan uppgift om fastigheten som behövs för bedömning huruvida inkomst av fastigheten skall beräknas med tillämpning av 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och uppgift om intäkt som har beräknats med tillämpning av nämnda lagrum.

14. Uppgift om tid och art för planerad eller pågående revision samt beskattningsperiod och skatteslag som denna avser samt uppgift om tid för planerat taxeringsbesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen.

14. Uppgift om tid och art för planerad eller pågående revision samt beskattningsperiod och skatteslag som denna avser samt uppgift om tid för planerat taxerings- eller mervärdeskattebesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen eller 26 a § lagen om mervärdeskatt.

15. Uppgift om postgiro- och bankgironummer, om personen är näringsidkare.

16. Uppgift om bruttointäkt av tjänst och dennas fördelning på olika kategorier av tjänst samt summan av avdrag från intäkten och dennas fördelning på kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats å ena sidan och övriga kostnader å andra sidan.

17. Uppgift om omsättning i näringsverksamhet.

18. Uppgift angående varulager, resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, nettointäkt eller underskott av förvärvskälla med angivande av den del därav som belöper på delägare, skönsmässig beräkning, belopp som under beskattningsåret har stått till förfogande för levnadskostnader, varuuttag, totala bilkostnader samt privat andel därav, bilförmån, bostadsförmån eller annan sådan förmån, avsättning

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

till fond, investeringsreserv eller liknande, insättning på skogskonto eller liknande, nedskrivning av fordringar samt av- och nedskrivning med högsta möjliga belopp, dock endast uppgift om att här angivet förhållande föreligger och om belopp, procenttal eller årtal.

19. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell.

20. Uppgift för beräkning av skattereduktion för fackföreningsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-03-29

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Andersson, Boström, Bodström, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt, m.m

1 Inledning

Mervärdeskatteutredningen (Fi 1971:05)¹ har i oktober 1983 lämnat delbetänkandet (Ds Fi 1983:28) Översyn av mervärdeskatten Del VIII Mervärdeskatten på tidskrifter. I betänkandet redovisar utredningen det speciella uppdrag som utredningen fick i april 1979 av regeringen nämligen att pröva frågan om att slopa undantaget enligt 8 § 6) lagen (1968:430) om mervärdeskatt (ML) för vissa tidskrifter och att kompensera utgivarna för den uppkommande kostnadsökningen genom ett utvidgat tidskriftsstöd. Till protokollet i detta ärende bör som *bilaga 1* fogas utredningens sammanfattning av betänkandet.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna bör fogas till protokollet som *bilaga 2*.

Mervärdeskatteutredningen har vidare i en i mars 1984 inkommen promemoria behandlat skatteplikten för tjänster som innefattar kalkning och andra vattenvårdande åtgärder i sjöar och vattendrag. Utredningen har bifogat ett av Svenska kalkföreningen avgivet yttrande över promemorian.

I en den 7 mars 1983 dagtecknad rapport har riksskatteverket redovisat sitt av regeringen erhållna uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett s.k. mervärdeskattebesök. Rapporten har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna bör fogas till protokollet som *bilaga 3*.

Förutom nu nämnda frågor avser jag att i detta sammanhang också ta upp vissa andra ändringar som aktualiserats på annat sätt.

¹ Utredningsman f. d. departementsrådet Hans R. Fridolin.

2 Föredragandens överväganden

2.1 Mervärdeskatten på tidskrifter

Enligt 8 § 6) lagen (1968:430) om mervärdeskatt (ML) är periodiska personaltidningar, periodiska medlemsblad och organisationstidskrifter under vissa angivna förutsättningar undantagna från mervärdeskatt. Mervärdeskatteutredningen, som fått i uppdrag att pröva frågan om en avveckling av detta undantag, har föreslagit att undantaget upphävs. I en särskild förordning bör enligt utredningen tas in regler om kompensation för mervärdeskatt för medlemsblad och organisationstidskrifter för att inte utgivarna skall drabbas av någon kostnadsökning. Om förslaget genomförs underlättas enligt utredningen skatteadministrationens arbete och tryckeriernas svårigheter med klassificeringen av de olika tidskrifterna minskar. Stödet föreslås administrerat av presstödsnämnden.

Företrädare för skatteförvaltningen har vid remissbehandlingen tillstyrkt att ML ändras. I det närmaste samtliga övriga remissinstanser har bestämt avstyrkt ett genomförande av förslaget. Dessa har pekat på att negativa effekter uppstår i form av en kraftigt ökad statlig administration och ökade kostnader hos utgivarna och på avsaknaden av positiva effekter. Företrädare för tryckerierna har bestämt förnekat att det nuvarande undantaget inneburit tillämpningssvårigheter.

Remissutfallet visar enligt min mening att det nuvarande undantaget, som gällt sedan mervärdeskatten infördes år 1969, numera inte torde orsaka några särskilda tillämpningssvårigheter. Jag har därför inte funnit anledning att föreslå någon ändring av det nu gällande systemet för stöd till aktuella tidskrifter.

I betänkandet har utredningen tagit upp en annan fråga som rör omfattningen av det gällande undantaget för vissa tidskrifter. Landsorganisationen i Sverige (LO) har i skrivelse till utredningen pekat på att vissa kringtjänster som görs på de skattefria tidskrifterna anses vara skattepliktiga. Enligt riksskatteverkets anvisningar (RSV 1970:68.4) ingår i det skattefria tillhandahållandet av aktuella tidskrifter också tryckeriets distribution till utgivaren. Däremot skall andra i samband med leveransen tillhandahållna varor och tjänster såsom tidskriftspåsar, hållande av adressregister, utsändning till prenumeranter m.fl., enligt anvisningarna anses som särskilda åtaganden för vilka mervärdeskatt skall erläggas. LO har menat att utvecklingen gått därhän att många kringtjänster numera görs integrerat vid tryckningen och att dessa tjänster också skall få ingå i det skattefria tillhandahållandet.

Mervärdeskatteutredningen har accepterat LO:s argumentering och ansett att också skattetekniska fördelar kan uppnås om samtliga moment som ingår i ett tryckeris åtagande gentemot utgivaren, t.ex. kuvertering, adressering, sortering och transport till postanstalt, skulle omfattas av kompensationen, eller om detta förslag inte genomförs, av skattefriheten.

Samtliga remissinstanser som behandlat denna fråga har tillstyrkt utredningens förslag. Några remissinstanser har framhållit att dessa kringtjänster bör vara skattefria oavsett om de utförs av tryckeriet eller ej.

Den tekniska utvecklingen har såsom framhållits inneburit att fler och fler moment görs integrerat eller i omedelbar anslutning till tryckningen. Den av utredningen förordade utvidgningen bör såsom framhållits av utredningen också underlätta tillämpningen. Däremot torde det uppstå avsevärda tillämpningsproblem om man i ML generellt undantog dessa tjänster oavsett vem som utför dem. Några sådana problem uppkommer däremot inte om skattefriheten begränsas till att omfatta tryckeriets hela åtagande med tidskriften. Någon ändring av att mervärdeskatt skall utgå på postverkets distribution av tidningen bör inte heller göras. Detta skulle innebära ett kraftigt utvidgat stöd. Det skulle också leda till problem för postverket med att särskilja skattefria och skattebelagd distribution av tidskrifter.

Nu förordad ändring av ML bör göras genom en ändring av 11 § som reglerar vilka tjänster som är undantagna från skatteplikt. Även 2 § första stycket 2 ML bör ändras så att nu aktuella tjänster blir kvalificerat undantagna från skatteplikt. Detta innebär att tryckeriet får full avdragsrätt för ingående skatt som hänförs till sådana tjänster.

2.2 Kalkning av sjöar

Enligt 10 § första stycket 2 ML är tjänst skattepliktig när den avser mark och innefattar bl.a. jordförbättring. Vidare föreligger också skatteplikt för tjänst som avser växande skog, odling eller annan växtlighet. De nu gällande bestämmelserna har lett till en generell skatteplikt för tjänster som utförs i jordbruk, skogsbruk och därmed jämförlig verksamhet. Vidare har också t.ex. muddring och bekämpning av växtlighet i sjöar ansetts som skattepliktiga tjänster. Däremot har andra vattenvårdande åtgärder i sjöar och vattendrag som t.ex. kalkning inte ansetts som skattepliktiga. Detta har lett till oklarheter och avsevärda tillämpningsproblem genom att företag som sysslar med kalkning av mark, kalkning av sjöar och försäljning av kalk, får en blandad verksamhet med åtföljande problem, inte minst då det gäller avdrag för ingående skatt. Bestämmelsen har i viss mån också snedvridit konkurrensförhållandena.

Mervärdeskattutredningen har funnit att nämnda problem i allt väsentligt undanröjs om kalkning av sjöar och vattendrag inryms under skatteplikten för tjänster. En alternativ lösning som skulle innebära en fullständig skattefrihet för sjökalkning har avvisats av utredningen eftersom detta skulle kräva ett generellt undantag för kalk om inte en konkurrenssnedvridande effekt skall uppstå. Utredningen har ansett att en sådan lösning inte är motiverad vare sig av materiella eller skattetekniska skäl. För tjänster som avser mark och innefattar exempelvis jordförbättring utgör beskattningsvärdet 60 procent av vederlaget. För kalkningsuppdrag som omfattar åkermark

gäller således redan nu 60-procentsregeln. Utredningen har, mot bakgrund av en i promemorian redovisad kostnadskalkyl som gjorts av fiskeristyrelsen, funnit att samma reduceringsregel ger en rimlig skatteeffekt i fråga om sjökalkningsuppdragen. Detta kan enligt utredningen åstadkommas genom att man i anvisningarna till 10 § ML tar in bestämmelser om att till skattepliktig tjänst under 2 hänförs även sådana tjänster som utförs för förbättring av vatten i hav, sjö eller annat vattendrag. Med denna utformning kommer 60-procentsregeln automatiskt att gälla för aktuella tjänster.

Mervärdeskatteutredningen har hört Svenska kalkföreningen, som vitsordat att problemen i allt väsentligt försvinner om utredningens förslag genomförs. Jag delar denna uppfattning och förordar därför att utredningens förslag genomförs genom en ändring av anvisningarna till 10 § ML.

2.3 Mervärdeskattebesök

Riksskatteverket har i en rapport föreslagit att ML kompletteras med en motsvarighet till det s.k. taxeringsbesöket som regleras i 31 § taxeringslagen (1956:623). Den som granskar en deklaration får enligt den angivna bestämmelsen efter överenskommelse med den som lämnat uppgift i deklarationen företa besök hos denne för att stämma av lämnade uppgifter. Avstämning får göras mot räkenskaper eller andra handlingar eller genom besiktning av fastighet eller andra tillgångar. Institutet taxeringsbesök har använts från 1979 års taxering. Enligt riksskatteverkets rapport fungerar ordningen med taxeringsbesök väl. Det motsvarande mervärdeskattebesöket bör enligt rapporten utnyttjas i första hand i samband med registreringskontroll men även användas i samband med kontroll av uppgifter som lämnats i deklaration avseende fördelningsfrågor vid blandad verksamhet, nedskrivning av kundfordringar m.m. Ett mervärdeskattebesök bör kunna bli ett smidigare instrument än skatterevision. I likhet med vad som gäller för taxeringsbesöket bör mervärdeskattebesöket grundas på lämnade uppgifter i registreringsanmälan, deklaration eller på annat sätt.

Vidare bör den skattskyldige och tjänstemannen vara överens om besöket. Genom att använda institutet mervärdeskattebesök etableras personliga kontakter mellan den skattskyldige och representanter för myndigheten redan vid registreringen. Sådana kontakter underlättas också framgent genom mervärdeskattebesök. De vid besöket gjorda iakttagelserna skall dokumenteras och muntligt lämnade uppgifter nedtecknas. Vidare bör enligt RSV besöket registreras i det nya ADB-systemet. Verket har föreslagit ändringar i ML och i skatteregisterlagen (1980:343).

Förslaget har vid remissbehandlingen mottagits positivt. Ingen remissinstans har uttryckligen avvisat förslaget. Några har dock ifrågasatt värdet av institutet eftersom överenskommelse om besöket skall föreligga mellan uppgiftsskyldig och granskaren. De remissinstanser som företräder de skattskyldiga har emellertid genomgående tillstyrkt förslaget.

För egen del får jag anföra följande. Det är viktigt att alla möjligheter utnyttjas för att tillgodose att skattesystemet fungerar på ett sätt som har avsetts. Det nu föreslagna institutet mervärdeskattebesök bör inte enbart ses som en utökning av kontrollverksamheten utan fastmer som en möjlighet för skatteförvaltningen att genom personliga sammanträffanden med skattskyldiga informera om de regler som gäller. Detta är som också tidigare påpekats viktigt inte minst då det gäller nystartade verksamheter. Genom råd och bistånd kan man på ett tidigt stadium av verksamheten rätta till felaktigheter. När det gäller kontroll av uppgifter som lämnats i deklarationen kan det, som också påpekats i rapporten, vara lättare att reda ut oklarheterna vid ett personligt sammanträffande som inte har revisionskaraktär. Som tidigare framhållits fungerar institutet taxeringsbesök väl på den direkta skattens område. Riksdagen har tidigare i år godtagit ett förslag vari motsvarande besöksinstitut införs på punktskatteområdet (prop. 1983/84:71, SkU 22, rskr 145). Det är en stor fördel om regleringar i fråga om förfarandet med avseende på direkta och indirekta skatter i görligaste mån överensstämmer med varandra. Med hänvisning till vad jag nu har anfört bör institutet också införas för mervärdeskatten. Bestämmelser härom bör införas i en ny 26 a § i ML. Bestämmelsen har utformats efter förebild av den av lagrådet granskade bestämmelsen om besök hos skattskyldiga som avses omfattas av de nya förfarandereglererna för punktskatter och prisregleringsavgifter. Vidare bör gjorda och planerade mervärdeskattebesök registreras i det nya ADB-systemet. 7 § 2 och 14 skatteregisterlagen bör ändras i enlighet härmed.

2.4 Övriga frågor

I en skrivelse den 29 december 1982 har allmänna ombudet för mervärdeskatt i Malmöhus län föreslagit viss ändring av det processuella förfarandet för mervärdeskatten. Förslaget, som innebär att skattedomstolarna ges en utvidgad rätt att vidta ändringar i beskattningen även för redovisningsperioder som inte är föremål för aktuell prövning, har emellertid kritiserats av hörda remissinstanser, däribland riksskatteverket. Jag är inte nu beredd att förorda att alla de av ombudet föreslagna ändringarna genomförs. För att underlätta tillämpningen vid skatteprocess bör dock 56 § ML ändras något. I denna bestämmelse finns en hänvisning till 105 § 1 mom. taxeringslagen. Den sistnämnda bestämmelsen innebär att en kammarrätt eller regeringsrätten bl. a. kan hänföra taxerad inkomst till rätt beskattningsår. Enligt 105 § 2 mom. taxeringslagen kan även en länsrätt vidta en sådan åtgärd. I fråga om mervärdeskatten gäller att en kammarrätt och regeringsrätten men inte en länsrätt kan flytta över beskattningen från en redovisningsperiod till en annan. För att också länsrätterna skall kunna göra en sådan rättelse förordar jag att i 56 § ML tas in en hänvisning också till 105 § 2 mom. taxeringslagen.

Genom ett riksdagsbeslut hösten 1983 (SkU 1983/84:19, rskr 108, SFS

1983:1052) infördes ett nytt andra stycke i 17 § ML. Av förbiseende ändrades inte samtidigt de hänvisningar till olika stycken i denna paragraf som finns på andra ställen i ML. Hänvisningarna i 18 och 49 §§ samt i anvisningarna till 16 och 17 §§ ML, som därför nu är felaktiga, bör ändras.

Genom en ändring i ML, som trädde i kraft den 1 januari 1981, ersattes beskattningen av byggnader med en beskattning av tjänst på fast egendom. Bestämmelserna om byggnad i 62 och 76 a §§ ML saknar numera helt betydelse och bör därför utgå.

I 63 § ML hänvisas till förordningen (1951:442) om förhandsbesked i taxeringsfrågor. Rubriken till denna författning har emellertid ändrats. 63 § ML bör därför ändras i konsekvens härmed.

Genom en hänvisning i 69 § ML görs 123 och 124 §§ taxeringslagen tillämpliga också på vite på mervärdeskatteområdet. Detta innebär bl.a. att anmälan om uttagande av vite skall göras av skattechefen. Underhand har framhållits att denna ordning för mervärdeskatten är mindre lämplig. Det bör i stället vara, som för övriga mervärdeskattefrågor, länsstyrelsen som skall besluta om åtgärden. 69 § ML bör ändras i enlighet härmed.

De förslag som behandlats under avsnitt 2 är av begränsad omfattning och syftar främst till att förenkla reglerna och underlätta tillämpningen. Ett genomförande av förslagen leder därför inte till några märkbara finansiella effekter.

3 Lagrådets hörande

Med hänsyn till den enkla beskaffenheten av de lagstiftningsåtgärder jag föreslår anser jag att lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Något yttrande från lagrådet bör därför inte inhämtas.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt,
2. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343).

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

*Bilaga 1***Mervärdesskatteutredningens sammanfattning av betänkandet (Ds Fi 1983:28)****Översyn av mervärdesskatten Del VIII Mervärdesskatten på tidskrifter***Utredningsuppdraget*

Mervärdesskatten infördes år 1969 med i princip samma undantag från skatteplikt som för dess föregångare, den allmänna varuskatten. Undantagen var bl. a. vissa s. k. organisationstidskrifter och andra periodiska publikationer. År 1977 beslöt riksdagen om ett statligt kontant stöd till utgivare av organisationstidskrifter. Detta stöd har sedan behandlats av riksdagen vid flera tillfällen och därvid har även förts fram tanken på att utnyttja stödet för att slopa undantaget från mervärdesskatt för dessa publikationer. Riksdagen uttalade sig för en prövning av denna fråga och genom regeringsbeslut har vi fått detta uppdrag.

Gällande ordning

Den omläggning som vi har haft att pröva kan sägas bestå av två komponenter som är helt artschilda. Den ena är rent skatteteknisk och gäller en ändrad utformning av mervärdesskatten på det aktuella området. Den andra gäller en utvidgning av ett statligt direkt stöd som i sin nuvarande form är helt fristående och skilt från mervärdesskatten.

I fråga om *mervärdesskatten* angår den ifrågasatta omläggningen det undantag från mervärdesskatt som gäller enligt 8 § lagen (1968:430) om mervärdesskatt, ML. Detta undantag omfattar periodiska medlemsblad eller personaltidningar när varan tillhandahålls utan vederlag eller till utgivaren, medlem eller anställd eller införs till landet under motsvarande förutsättningar. Undantaget omfattar vidare annan periodisk publikation som väsentligen framstår som organ för sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för religiöst, nykterhetsfrämjande, politiskt, miljövårdande, idrottsligt eller försvarsfrämjande ändamål eller för att företräda handikappade eller arbetshindrade medlemmar. Från skatteplikt undantas också utländsk periodisk publikation av annat slag när prenumeration förmedlas mellan prenumerant och utländsk utgivare eller när sådan publikation inkommer direkt till prenumerant.

Enligt 17 § första stycket ML föreligger rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till framställning för utgivares räkning av tryckt upplaga av sådan publikation som är undantagen från skatteplikt enligt 8 § 6.

Undantaget enligt 8 § 6 ML är kompletterat med undantag från skatteplikt

för införelse eller ackvisition av annonser i de från skatteplikt undantagna publikationerna.

Stödet till organisationstidskrifter utgör ett av flera olika former av direkt statligt presstöd. Det omfattar i princip samma slag av tidskrifter som är undantagna från mervärdeskatt, men genom särskilda begränsningar har det inte samma generella omfattning som skattefriheten. Stödet utgår med en fast del per tidskrift och år jämte en till upplagan relaterad rörlig del och med en maximering av 400 000 kr. per tidskrift och år. Fråga om stöd prövas av presstödsnämnden på ansökan och medgivet stödbelopp utbetalas i efter-skott för helt kalenderår. Under vissa förutsättningar kan utbetalning ske tidigare till viss tidskrift.

Under budgetåret 1982/83 beviljade presstödsnämnden 455 tidskrifter stöd för kalenderåret 1982 med drygt 38 milj. kr. Någon uppgift om vad undantaget från mervärdeskatt representerar i värde har vi inte fått fram.

Utredningens överväganden och förslag

Vi har bedömt utredningsuppdraget så att vi har haft att pröva frågan om att slopa gällande undantag från skatteplikt för tidskrifter och kompensera utgivarna för härigenom uppkommande kostnadsökning genom en utvidgning av det statliga direkta tidskriftsstödet. Vidare har vi utgått från att det skall vara fråga om en omläggning som skall vara i princip neutral till sina verkningar för utgivarna.

Det undantag som enligt 8 § ML gäller för utländska prenumerations-exemplar har tillkommit av praktiska skäl och helt oberoende av undantaget i övrigt. Vi anser att ett bestående undantag för de utländska prenumerations-exemplaren är motiverat, även om skattefriheten för andra tidskrifter slopas eller begränsas. Detta innebär att det är undantaget från skatteplikt för personaltidningar, medlemsblad och organisationstidskrifter enligt 8 § 6 ML som omfattas av vår prövning av omläggningsfrågan samt dessutom undantaget enligt 11 § 5 ML för annonser i dessa publikationer.

Beträffande den del av omläggningen som gäller *mervärdeskatten* konstaterar vi att ett slopande av undantaget i ML underlättar såväl redovisningen som kontrollen av skatten. Den största fördelen med en sådan ordning ligger däri att tryckerierna befrias från skyldigheten att pröva skattepliktsfrågan vid tillhandahållande av den tryckta upplagan av berörda tidskrifter. Enligt vad vi erfarit har vid företagna skatterevisioner framkommit att felbedömningar gjorts med betydande konsekvenser för tryckeriet som inte kunnat ta ut kostnadstäckning i efterhand av utgivaren.

Den ifrågasatta omläggningen bör därför i första hand gå ut på att undantaget från skatteplikt för ifrågavarande publikationer slopas i vad gäller tillhandahållande till utgivaren av den tryckta upplagan. De i 17 § första stycket ML intagna bestämmelserna om rätt till avdrag för ingående skatt som belöper på förvärv för framställning för utgivares räkning av den

tryckta upplagan blir då överflödiga och kan utgå.

I fråga om utgivarnas disposition av upplagan gäller att undantaget för organisationstidskrifterna omfattar all spridning av publikationen, dvs. såväl av utgivaren som genom återförsäljare. Undantaget för personaltidningar och medlemsblad däremot är begränsat till utgivarens distribution gratis eller till personal resp. medlemmar. Annan distribution avser därför en skattepliktig vara. Beaktas bör dock att åtskilliga medlemsblad också samtidigt utgör skattefria organisationstidskrift och därvid omfattas av den vidsträcktare skattefrihet som gäller för dessa. Ett generellt slopande av undantaget får därför olika konsekvenser.

Personaltidningar torde endast undantagsvis tillhandahållas på annat sätt än som gratisexemplar till anställda hos utgivaren eller som information till utomstående. Utgivningskostnaderna torde så gott som undantagslöst vara att anse som personalomkostnader eller reklamkostnader i den egentliga verksamheten. Skatt som hänför sig till förvärv för utgivningen av en personaltidning torde därför vara avdragsgill enligt de allmänna grunderna för ML om utgivaren är skattskyldig för den egentliga verksamhet han bedriver.

Det finns dock företag, myndigheter och organisationer vars verksamhet inte medför skattskyldighet enligt ML och som därför skulle sakna rätt till avdrag för skatt som belöper på förvärv av den tryckta upplagan. Den kostnadsökning som en sådan ej skattskyldig utgivare av personaltidning skulle åsamkas genom ett slopande av skattefria förvärv av upplagan anser vi så försumbar, både totalt och relativt sett i förhållande till andra kostnader i utgivarens verksamhet, att nuvarande undantag från skatteplikt för personaltidningar kan slopas.

Ett generellt slopande av undantaget för medlemsbladen och organisationstidskrifterna skulle vad gäller skattskyldigheten till mervärdesskatt få betydelse endast för en begränsad grupp utgivare, nämligen de som omsätter publikationen i verksamhet som räknas som yrkesmässig i ML:s mening eller som för in annonser i publikationen. Om den skattepliktiga omsättningen därav skulle överstiga 10 000 kr., räknat för helt beskattningsår, uppkommer hos utgivaren skyldighet att redovisa utgående skatt men med obeskuren rätt till avdrag för ingående skatt som belöper på förvärv för verksamheten. I vad mån utgivaren i sin prissättning skulle kunna få kostnadstäckning för skatt undandrar sig vårt bedömande. Vill man bibehålla de ekonomiska förutsättningarna för utgivningen och återförsäljningen av de här avsedda publikationerna kan vi inte finna att tillämpningen av nu gällande bestämmelser om undantag från skatteplikt vållar sådana komplikationer att den gällande ordningen bör ersättas med någon svårbedömd form för kompensation i annan ordning.

Vi föreslår därför att undantagen från skatteplikt enligt 8 § 6 inskränks till att gälla periodiskt medlemsblad, när varan tillhandahålls utan vederlag eller till medlem samt vad gäller organisationstidskrifterna, när publikationen

tillhandahålls av utgivaren eller av återförsäljare. Gällande undantag för andra utländska publikationer bör lämnas utan ändring.

Gällande bestämmelser i 11 § 6 om undantag för införing eller ackvisition av annons i tryckalster av sådant slag som anges i 8 § 6 föreslår vi lämnas utan ändring.

En lösning av skattefrågan enligt det anförda skulle innebära att behovet av kompensation för utgivare av medlemsblad och organisationstidskrifter skulle gälla den skatt som kommer att utgå vid förvärv från anlitat utomstående tryckeri av upplagan till den del skatten inte är avdragsgill som ingående skatt hos skattskyldig utgivare. Något kompensationsbehov uppkommer inte för utgivare som i egen regi framställer upplagan.

Vad gäller *kompensationsfrågan* omfattar stödet till organisationstidskrifter enligt SFS 1977:607 i princip samma slags publikationer som omfattas av undantag från skatteplikt enligt 8 § 6 ML. Flera begränsningar gäller dock i fråga om stödet. Stöd utgår sålunda inte för tidskrift som ges ut av lokalt eller regionalt verksam organisation. En förutsättning för stöd är vidare bl. a. att årsupplagan är minst 10 000 ex. Några sådana begränsningar gäller inte för undantaget från skatteplikt.

Samtliga de tidskrifter som nu åtnjuter tidskriftsstöd torde vid ett genomförande av föreslagna ändringar i ML komma att drabbas av sådana kostnadsökningar som skulle kräva kompensation. Kompensationsbehovet är direkt relaterat till tryckkostnaderna, medan presstödet inte är anknutet till utgivarens kostnader. Inte ens för de nu stödberättigade publikationerna kan kompensationsfrågan lösas genom en enkel uppräknig av det nu utgående tidskriftsstödet. Flertalet publikationer för vilka särskild kompensation skulle behöva lämnas åtnjuter f. n. inget särskilt tidskriftsstöd.

Kompensation bör i stället enligt vår mening utgå i form av restitution av skatt som utgivaren får erlagga vid förvärv från anlitat tryckeri av den tryckta upplagan till den del skatten inte kan dras av som ingående skatt hos denne.

I och för sig skulle restitutionerna kunna handläggas av länsstyrelsernas mervärdeskatteenheter. Å andra sidan anser vi att det inte är fråga om bör ses som en komplettering i särskild ordning av redan utgående statligt tidskriftsstöd. Restitution kommer med vårt förslag att lämnas till samtliga utgivare som nu åtnjuter tidskriftsstöd genom presstödsnämnden. Vi anser det därför naturligt att nämnden får handlägga även det här diskuterade tillkommande stödet. Därmed kommer ett enda organ att engageras i presstödet vilket bör skapa garantier för en riktig och enhetlig tillämpning.

I och för sig borde det innebära en fördel om det föreslagna tillkommande stödet till medlemsblad och organisationstidskrifter samordnas i tiden med nu utgående stöd enligt stödförordningen. Detta skulle emellertid enligt vår uppfattning i vissa fall kunna leda till betydande likviditetspåfrestningar. Vi anser därför att stöd i form av kompensation för erlagd mervärdeskatt skall

efter ansökan kunna utgå kvartalsvis i efterskott om kompensationsbeloppet kan antas komma att överstiga 10 000 kr. för helt kalenderår.

Vi anser också att av praktiska skäl kompensationsförfarandet inte bör gälla sådan utgivning för vilken den kompensationsgrundande skatten inte överstiger 1 000 kr. räknat för helt år.

Kompensationsförfarandet bör regleras i en ny förordning om kompensation för mervärdeskatt för organisationstidskrifter.

I detta sammanhang tar vi också upp en av Landsorganisationen (LO) väckt fråga om räckvidden av den nu gällande skattefriheten vid tryckeriernas tillhandahållande åt utgivare av den tryckta upplagan av de från skatteplikt undantagna publikationerna.

Bilaga 2

Mervärdeskatten på tidskrifter

Remissyttranden över mervärdeskatteutredningens betänkande (Ds Fi 1983:28) Översyn av mervärdeskatten del VIII Mervärdeskatt på tidskrifter har inkommit från riksskatteverket, presstödsnämnden, kammarrätten i Göteborg, länsstyrelserna i Stockholms samt Göteborgs och Bohus län, statskontoret, riksrevisionsverket, näringsfrihetsombudsmannen, statens pris- och kartellnämnd, Centralorganisationen SACO/SR, Fackförbundspressens samorganisation (Facksam), Föreningen Svensk Fackpress (FACTU), Grafiska fackförbundet, Grafiska industriförbundet, Landsorganisationen i Sverige, SHIO-Familjeföretagen, Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska Journalistförbundet, Svenska tidningsutgivareföreningen och Tjänstemännens centralorganisation.

Mervärdeskattebesök

Remissyttranden över riksskatteverkets rapport Mervärdeskattebesök, m. m. har inkommit från *kammarrätten i Stockholm, länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Blekinge, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Västmanlands och Norrbottens län, Lantbrukarnas riksförbund, SHIO-Familjeföretagen, Sveriges grossistförbund, Sveriges industriförbund och Sveriges köpmannaförbund.*

